

ACFS **EARLY** warning ปีที่ 18 รายไตรมาส เดือนตุลาคม – ธันวาคม 2568

วารสารเตือนภัยสินค้าเกษตรและอาหาร

GMO

มังกรขยับเกม
สู่ยุคใหม่ GMO

กฎหมาย นโยบาย และก้าวต่อไปของจีน

HIGHLIGHT

กฎหมายและกติกาใหม่

จีนกำลังทำให้การผลิต อนุญาต
กำกับดูแล เกิดขึ้นจริง

R&D และเมล็ดพันธุ์

การลงทุนสะสมที่กำลังเข้าสู่
ช่วงปล่อยของ เชิงพาณิชย์

การเมืองและสังคม

สัญญาณทางนโยบายที่กำลังเร่ง
เงื่อนไขการพัฒนาแบบก้าวกระโดด

แวะ ดุย...กับบก.

สวัสดี สมาชิกวารสาร Early Warning ทุกท่าน

วารสารเพื่อการเตือนภัยสินค้าเกษตรและอาหาร (ACFS Early Warning) ปีที่ 18 ประจำปีไตรมาสเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2568 ฉบับนี้ พาผู้อ่านทำความรู้จักกับ **เทคโนโลยี GMO ของจีน** พร้อมเนื้อหาสาระของ **พัฒนาการด้านกฎหมาย การวิจัยและพัฒนา รวมถึงพัฒนาการด้านนโยบายสมัยใหม่ของจีน**

ทีมงาน Early Warning ได้คัดสรรสาระสำคัญเพื่อผู้อ่านอย่างต่อเนื่องลงในวารสารฉบับนี้ นอกเหนือจากประเด็นข้างต้น ท่านผู้อ่านยังสามารถติดตามเรื่องราวอื่น ๆ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ <https://warning.acfs.go.th> และแฟนเพจ Facebook “Early Warning เตือนภัยสินค้าเกษตร” (@acfsearlywarning) โดยหากท่านมีข้อเสนอแนะประการใด หรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อเราผ่านอีเมล acfsearlywarning@gmail.com หรือทางกล่องข้อความของแฟนเพจ

ที่ปรึกษา

นายสัตวแพทย์ชัยวัฒน์ โยธคล
นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์
นางสาววันันท์ ฉ่ำเฉลิม

กองบรรณาธิการ

นางสาวกุลวดี วิวัฒน์สินนท์
นายสิทธิธา เกตุประทุม
นางสาวปัสสร ชลัย
นางสาวอันธิกา บุญต่าย
นางสาวน้ำทิพย์ ผาจันทร์
นางสาวกัญญาณัฐ ครุฑหลวง

สารบัญ

สถิติ
การนำเข้า – ส่งออก

3

จับกระแส NTBs

4

พัฒนาการด้าน
กฎหมาย GMO ในจีน

5

การกำกับดูแล
GMO/GE ของจีน:
ไทม์ไลน์และตัวเลข
ที่ต้องจับตา

8

พัฒนาการด้าน
การวิจัยและพัฒนา

10

พัฒนาการด้าน
นโยบายในมุมมอง
การเมืองและสังคม

13

ข่าวสั้นทันโลก

15

สถิติการนำเข้า – ส่งออกสินค้าเกษตร

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2568

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

330,813 ล้านบาท

● ส่งออก

สินค้าส่งออก 5 อันดับแรก

เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2568 (หน่วย : บาท)

99,597 ล้านบาท

● นำเข้า

สินค้านำเข้า 5 อันดับแรก

เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2568 (หน่วย : บาท)

ภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร

ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

การส่งออก สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
ใน 9 เดือนแรกของปี 2568 (ม.ค. – ก.ย.) **ขยายตัว 0.6%**

+25.8

ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์

ขยายตัวในตลาดอินเดีย จีน มาเลเซีย เกาหลีใต้ และอินโดนีเซีย

+22.4

ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ

ขยายตัวในตลาดจีน สหรัฐฯ ลาว เวียดนาม และญี่ปุ่น

+11.7

ผลิตภัณฑ์น้ำตาลทราย

ขยายตัวในตลาดฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ลาว ปากีสถาน และนิวซีแลนด์

+6.9

ไก่แปรรูป

ขยายตัวในตลาดญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ สิงคโปร์ และไอร์แลนด์

+3.7

ผลิตภัณฑ์ยางพารา

ขยายตัวในตลาดจีน ตุรกี เยอรมนี ปากีสถาน และโรมาเนีย

+1.7

ผลิตภัณฑ์กุ้งสดแช่แข็ง

ขยายตัวในตลาดจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เมียนมา และแคนาดา

SPS & TBT Notification เดือนกรกฎาคม – กันยายน 2568

ประเทศที่ประกาศมาตรการ SPS

สูงสุด 5 อันดับแรก

ในช่วง ก.ค.-ก.ย. 68 (หน่วย: จำนวนครั้ง)

■ ญี่ปุ่น 66 ■ นิการากัว 43 ■ จีน 37

■ สหภาพยุโรป 36 ■ จีลี 29

SPS 523 รายการ (มาตรการปกติ 470 / มาตรการฉุกเฉิน 53)

ความปลอดภัยอาหาร 246

อารักขาพืช 139

สุขภาพสัตว์ 75

ความปลอดภัยอาหาร สุขภาพสัตว์ 34

ความปลอดภัยอาหาร อารักขาพืช 6

สุขภาพสัตว์ ความปลอดภัยอาหาร 6

อื่น ๆ 17

ประเทศที่ประกาศมาตรการ TBT

สูงสุด 5 อันดับแรก

ในช่วง ก.ค.-ก.ย. 68 (หน่วย: จำนวนครั้ง)

■ กลุ่มประเทศแอฟริกาตะวันออก 40 ■ เคนยา 20

■ มาลาวี 18 ■ บราซิล 15 ■ อียิปต์ 13

TBT 228 รายการ

คุ้มครองผู้บริโภค (ด้านคุณภาพ) 41

คุ้มครองสุขภาพหรือความปลอดภัยของมนุษย์ 38

ข้อมูลเพื่อผู้บริโภค (การติดฉลาก) 28

คุ้มครองผู้บริโภค (ด้านคุณภาพ) 18

คุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของสัตว์หรือพืช 16

ข้อมูลเพื่อผู้บริโภค (การติดฉลาก) 87

อื่น ๆ 87

ฉบับกระแส

NTBs

จีนประกาศแก้ไขแนวทาง
ด้านสุขลักษณะทั่วไปสำหรับการผลิตอาหาร
มีผลบังคับใช้กันยายน 2569

คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติของจีน (NHC) และสำนักงานกำกับดูแลตลาดแห่งรัฐ (SAMR) ได้ประกาศใช้มาตรฐานความปลอดภัยอาหารแห่งชาติ GB 14881-2025 ว่าด้วยแนวปฏิบัติด้านสุขลักษณะทั่วไปสำหรับการผลิตอาหาร โดยจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ **2 กันยายน 2569**

ข้อกำหนดในการควบคุมปรสิต

แนวทางปฏิบัติฉบับแก้ไขระบุว่า อาหารที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนปรสิตต้องมีการควบคุมที่เหมาะสมเพื่อตรวจหาและกำจัดตัวและไข่ของปรสิต ซึ่งการปนเปื้อนปรสิต เช่น พยาธิไส้เดือน พยาธิตัวติด และ *Toxoplasma gondii* ส่งผลให้คุณภาพอาหารลดลงและก่อให้เกิดภาวะอาหารเป็นพิษซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค

การจัดการสารก่อภูมิแพ้

กำหนดให้บุคลากรด้านการผลิตอาหารและการจัดการด้านความปลอดภัย ต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการควบคุมสารก่อภูมิแพ้ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการต่าง ๆ จัดตั้งระบบการจัดการสารก่อภูมิแพ้ ผู้ประกอบการต้องระบุและจดบันทึกสารก่อภูมิแพ้ได้อย่างแม่นยำ โดยการประเมินจากสูตรของผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ และกระบวนการผลิต หลีกเลี่ยงการผลิตร่วมกันของผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีสารก่อภูมิแพ้และมีสารก่อภูมิแพ้ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีสารก่อภูมิแพ้ต่างชนิดกัน ในกรณีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องมีการใช้มาตรการทำความสะอาดที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมการจัดการในขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบอุปกรณ์ การติดฉลาก การจัดเก็บ และการขนส่ง เพื่อลดความเสี่ยงจากการปนเปื้อน

หลักการ HACCP และการนำไปใช้

เน้นแนวทางความปลอดภัยอาหารเชิงป้องกันโดยประเมินจากความเสี่ยง ครอบคลุมทั้งกระบวนการผลิต แทนการพึ่งพาการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุดท้าย (End-product) เพียงอย่างเดียว

ผู้ประกอบการต้องระบุ ประเมิน และควบคุมอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต ตั้งแต่การจัดการวัตถุดิบ การแปรรูป การเก็บรักษา การขนส่ง ตลอดจนการปล่อยสินค้าออกสู่ตลาด โดยต้องกำหนดจุดควบคุมสำคัญให้ชัดเจน และนำมาตรฐานการควบคุมที่เหมาะสมมาใช้ ผู้ประกอบการควรจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานมาตรฐาน (SOPs) และบันทึกข้อมูล เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามาตรการดังกล่าว มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้

การตรวจสอบและติดตามด้านจุลชีววิทยา

แก้ไขภาคผนวกโดยเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการเฝ้าระวังด้านจุลชีววิทยาในการผลิตเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการควบคุมสุขลักษณะและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ โดยการเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมได้ครอบคลุมถึงพื้นผิวที่ไม่ได้สัมผัสอาหารภายในพื้นที่การผลิตด้วย เช่น ผนัง อุปกรณ์ขนส่ง ท่อระบายน้ำ อ่างล้างมือ เครื่องมือทำความสะอาด และพื้นรองเท้า ทั้งยังแสดงข้อมูลเพื่อเพิ่มความชัดเจนในการเฝ้าระวังวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป (Semi-finished product) และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่ยังไม่ได้บรรจุหีบห่อในขั้นตอนสำคัญ และจุดเฝ้าระวังหลักในกระบวนการผลิต นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงรายการจุลินทรีย์ที่ควรเฝ้าระวัง ความถี่ในการเฝ้าระวัง และองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ของการเฝ้าระวังจุลชีววิทยา เพื่อให้ผู้ประกอบการมีแนวทางที่ละเอียดมากขึ้นในการป้องกันการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ตลอดกระบวนการผลิตอาหาร

จีนแก้ไขกฎระเบียบฉบับใหม่ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียน ผู้ผลิตอาหารนำเข้าจากต่างประเทศ

สำนักงานศุลกากรของจีน (GACC) ได้เผยแพร่กฎระเบียบว่าด้วยการขึ้นทะเบียนและการบริหารจัดการผู้ผลิตอาหารนำเข้าจากต่างประเทศฉบับที่ 280 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ **1 มิถุนายน 2569** โดยจะยกเลิกกฎระเบียบ ฉบับที่ 248 ซึ่งเป็นฉบับเดิมที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2564

การแก้ไขที่สำคัญ

- **วิธีการลงทะเบียน :** ดำเนินการโดยใช้ระบบ Dynamic catalogue ซึ่งจะทำให้เกิดความยืดหยุ่นมากขึ้น
- **เงื่อนไขการขึ้นทะเบียน :** ลดอุปสรรค โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติตามข้อกำหนดของแต่ละองค์กรมากขึ้น
- **กลไกการดำเนินการ :** สนับสนุนการยอมรับซึ่งกันและกัน และเพิ่มความอำนวยความสะดวกทางการค้า
- **การต่ออายุการขึ้นทะเบียน :** เน้นความโปร่งใสและการกำกับดูแลที่ชัดเจนมากขึ้น
- **มาตรการกำกับดูแล :** ลดความซับซ้อนและลดภาระด้านการดำเนินการของผู้ประกอบการ
- **ขอบเขตในการดำเนินการ :** สะท้อนถึง การปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบทางการค้าในปัจจุบัน

พัฒนาการด้านกฎหมาย GMO^[1] ในจีน

ประชาชนชาวจีนบริโภคสินค้า “GMO” ได้ และบริโภคมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ภาพอีกด้านคือ การเพาะปลูกพืช GMO ในประเทศกลับเดินช้ากว่าที่ศักยภาพควรจะเป็น แม้จีนจะทุ่มงบวิจัยและพัฒนา (R&D) และค่อย ๆ วางกลไกกำกับดูแลต่อเนื่องมาตลอดช่วงที่ผ่านมา

แล้วจีนทำอะไรอยู่กันแน่?

คำตอบคือ จีนกำลังจัดการกับความเสี่ยงทางชีวภาพ (biosecurity) และความเสี่ยงทางสังคม (social risk) ที่โยงกับเสถียรภาพภายในประเทศ ในขณะเดียวกันก็เตรียมการขึ้นเป็นผู้ผลิตสินค้า GMO อย่างจริงจัง ซึ่งอาจเกิดขึ้นเร็วกว่าที่เราคิด วารสารฉบับนี้จะเล่าเรื่อง GMO ของจีน และโยงกลับมาที่การตั้งคำถามในทางปฏิบัติของไทย

หน่วยงานไหน ทำอะไรในจีน

จีนมีหน่วยงานหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยแบ่งเป็น กระทรวงเกษตรและกิจการชนบท (Ministry of Agriculture and Rural Affairs : MARA) รับผิดชอบการกำกับดูแลความปลอดภัยของ GMO ทางภาคเกษตรในระดับประเทศ สำนักงานกำกับดูแลตลาดแห่งรัฐ (State Administration for Market Regulation : SAMR) รับผิดชอบการจัดการการติดฉลาก GM ของอาหารแปรรูป แต่การกำหนดกฎเกี่ยวกับฉลากจะเป็นหน้าที่ของ MARA ในขณะที่ศุลกากรจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China : GACC) เป็นด่านหน้า ในการตรวจสอบ กักกัน และควบคุมสินค้า GM ทั้งขาเข้าและขาออก และมีระบบใบอนุญาตสำหรับสินค้า GM ภาคเกษตรที่อยู่ระหว่างการขนส่ง

[1] GMO หรือ GM ในวารสารฉบับนี้ มาจากคำว่า Genetically Modified Organism หรือ สิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม

จีนมีกลไกการประชุมร่วมระหว่างกระทรวงซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ (เกษตร วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การค้าต่างประเทศ ตรวจสอบและกักกัน ฯลฯ) และได้จัดตั้งสำนักงาน Office of Agricultural GMO Safety Management ขึ้นภายใต้ MARA พร้อมตั้งคณะกรรมการสองชุดที่เป็นหัวใจของงานทางวิชาการ ได้แก่

1. Agricultural GMO Safety Committee รับผิดชอบหลักด้านการประเมินความปลอดภัย
2. National Standardization Committee for Agricultural GMO Safety รับผิดชอบกำหนดมาตรฐานทางเทคนิค ครอบคลุมงานวิจัย ทดสอบ ผลิต แปรรูป การค้า นำเข้า-ส่งออก และการจัดการความปลอดภัย

โดยมีหน่วยเลขานุการของสองคณะกรรมการนี้คือ Development Center of Science and Technology (DCST) ซึ่งในเชิงการปฏิบัติงาน จะมีศูนย์กำกับและทดสอบ GMO 42 แห่งทั่วประเทศ ที่ได้รับการรับรองโดย MARA และ SAMR สำหรับการวิเคราะห์ลักษณะทางโมเลกุล และประเมินความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมและอาหาร

พัฒนาการทางกฎหมาย

จีนพัฒนากฎระเบียบด้านความปลอดภัย GMO ผ่าน 4 ช่วงหลัก ได้แก่ ช่วงบุกเบิก (2536 - 2543) ช่วงพัฒนา (2544 - 2553) ช่วงยกระดับ (2554 - 2563) และช่วงสมัยใหม่ (2564 - ปัจจุบัน)

(ก) ช่วงบุกเบิก (2536–2543)

การจัดการความปลอดภัย GMO ของจีนริเริ่มขึ้นเมื่อคราวที่คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งรัฐ (State Science and Technology Commission : SSTC) ภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Science and Technology : MOST) ออกกฎระเบียบอย่างเป็นทางการฉบับแรกสำหรับการบริหารจัดการความปลอดภัยของ GMO ในจีนคือ “**มาตรการจัดการความปลอดภัยทางพันธุวิศวกรรม**” เมื่อปี 2536 ก่อนที่ต่อมาในปี 2539 MOA (กระทรวงเกษตรซึ่งภายหลังเปลี่ยนเป็น MARA) จะออกเอกสาร “**การจัดการความปลอดภัยทางพันธุวิศวกรรมทางการเกษตร**” ที่ให้ความสำคัญไปที่ GMO ในภาคการเกษตรโดยเฉพาะ และต่อมาในปี 2543 สภาประชาชนแห่งชาติ (National People’s Congress) ก็ผ่านร่าง **กฎหมายเมล็ดพันธุ์จีน (China Seed Law)** ถือเป็นครั้งแรกที่เรื่อง biosafety ของพืช GMO ได้รับการรวมอยู่ในกฎหมายระดับชาติ

(ข) ช่วงพัฒนา (2544–2553)

ในปี 2544 คณะรัฐมนตรี (State Council) ได้ออก “**กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการความปลอดภัยของ GMO ทางการเกษตร**” และเพื่อปฏิบัติตามระเบียบให้ดีขึ้น ถัดมาในเดือนมกราคม 2545 MOA ออกมาตรการลูกหลายฉบับ (ประเมินความปลอดภัย/นำเข้า/ฉลาก ทั้งนี้ ข้ามไปในปี 2549 ยังออกเรื่องการอนุญาตแปรรูปด้วย) และต่อมาในปี 2547 หน่วยซึ่งต่อมาคือ SAMR ก็ได้ออก “**มาตรการกำกับดูแลการตรวจสอบและกักกันในการนำเข้าและส่งออกสินค้า GM**” ถัดมาอีกหนึ่งปี ในปี 2548 จีนก็ได้เข้าร่วมเป็นภาคีของพิธีสารคาร์ตาเฮนา (Cartagena Protocol) ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งนับตั้งแต่นั้นมา จีนได้พัฒนาด้านการเกษตร GMO อย่างรวดเร็ว มีการอนุมัติพันธุ์พืชทางการเกษตรใหม่กว่า 100 – 150 สายพันธุ์ สำหรับการผลิตในช่วงแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (11th Five-Year Plan)

พัฒนาการสำคัญอีกอย่างหนึ่งในช่วงนี้ คือการออกกฎหมายความปลอดภัยอาหารของจีนในปี 2552 ซึ่งถือเป็นกฎหมายระดับชาติฉบับแรกที่กำลังถึงความปลอดภัยของอาหาร GMO ในประเทศจีน และต่อมาในปีเดียวกัน MOA ได้ออกใบรับรองความปลอดภัยในการผลิตข้าว *Bt* และข้าวโพดไฟเตส (phytase) เพื่อเตรียมจำหน่ายเชิงพาณิชย์ แต่ยังไม่มีการเพาะปลูก ณ เวลานั้น

(ค) ช่วงยกระดับ (2554–2563)

ก่อนและระหว่างช่วงนี้ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ GMO ได้รับความสนใจจากสาธารณชน และมีการอภิปรายในสังคมอย่างเข้มข้น จีนต้องพบกับแรงกดดันทางสังคมซึ่งมีผลกระทบในทางลบต่อ GMO

ปี 2554 เป็นครั้งแรกที่คณะรัฐมนตรีแก้ไข “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการความปลอดภัยของพืช GMO ทางการเกษตร” และต่อมาในปี 2560 ก็มีการแก้ไขครั้งที่ 2 จุดเปลี่ยนสำคัญคือ (1) หน่วยทดสอบ ซึ่งเป็นผู้ออกรายงานผลการทดสอบเปลี่ยนจากการคัดเลือกด้วยตนเองเป็นการมอบหมายและแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นการขอใบรับรองความปลอดภัย GMO ในประเทศ หรือการขอใบรับรองนำเข้าจากต่างประเทศ และ (2) ลดบทบาทหน่วยงาน inspection-quarantine ในกระบวนการอนุมัติ โดยให้หน่วยงานเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบหลัก จากนั้น ในปีเดียวกัน MOA ก็ปรับ มาตรการย่อย (ประเมิน/นำเข้า/ฉลาก) เพื่อสร้างความชัดเจนในเรื่องอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ R&D ลดภาระองค์กร และส่งเสริมนวัตกรรม ก่อนที่ในปี 2561 SAMR และ GACC ได้ปรับมาตรการด้านการนำเข้า-ส่งออก อีก

(ง) ช่วงสมัยใหม่ (2564 – ปัจจุบัน)

จีนได้พัฒนางานด้าน GMO อย่างมาก โดยมีทรัพย์สินทางปัญญาและมีแนวโน้มการส่งเสริมการใช้พันธุ์พืช GMO มีการปรับปรุง 4 ระเบียบหลัก (ประเมินความปลอดภัย/อนุมัติพืชพันธุ์/ใบอนุญาตผลิต/ระบบการตั้งชื่อสายพันธุ์) ซึ่งทำให้อำนาจของจีนมีความเป็นวิทยาศาสตร์และสามารถนำไปปฏิบัติได้มากขึ้น

ที่สำคัญคือในปี 2565 MARA ออก “แนวทางการประเมินความปลอดภัยของพืชที่ตัดแต่งยีนเพื่อการเกษตร (ฉบับทดลอง)” เพื่อพาเทคโนโลยี GE^[2] เข้าสู่ระบบกำกับดูแลอย่างเป็นทางการ และเป็นสัญญาณการเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ของจีน

[2] GE ในวารสารฉบับนี้หมายถึง gene/genome editing หรือเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม ซึ่งอาจมีขอบเขตแตกต่างกันบ้างในแต่ละประเทศ โดยทั่วไปเป็นการปรับเปลี่ยนรหัสพันธุกรรมโดยไม่ยืมจากสิ่งมีชีวิตอื่นค้างอยู่

ช่วงบุกเบิก

(2536–2543)

2536 SSTC ออกกฎระเบียบ “มาตรการจัดการความปลอดภัยทางพันธุกรรม”

2539 MOA ออกเอกสาร “การจัดการความปลอดภัยทางพันธุกรรมทางการเกษตร”

2543 สภาประชาชนแห่งชาติผ่านร่าง กฎหมายเมล็ดพันธุ์จีน (China Seed Law)

ช่วงพัฒนา

(2544–2553)

2544 คณะรัฐมนตรีออก “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการความปลอดภัยของ GMO ทางการเกษตร”

2545 MOA ออกมาตรการลูกหลายฉบับ (ประเมินความปลอดภัย/นำเข้า/ฉลาก)

2547 จีนออก “มาตรการกำกับดูแลการตรวจสอบและกักกันในการนำเข้าและส่งออกสินค้า GM”

2548 จีนเข้าร่วมเป็นภาคีของพิธีสารคาร์ตาเฮนา (Cartagena Protocol) ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

ช่วงสมัยใหม่

(2564–ปัจจุบัน)

2565 MARA ออก “แนวทางการประเมินความปลอดภัยของพืชที่ตัดแต่งยีนเพื่อการเกษตร (ฉบับทดลอง)”

ช่วงยกระดับ

(2554–2563)

2554 คณะรัฐมนตรีแก้ไข “กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการความปลอดภัยของพืช GMO ทางการเกษตร”

2560 มีการแก้ไขครั้งที่ 2

2561 SAMR และ GACC ปรับมาตรการด้านการนำเข้า-ส่งออก

การกำกับดูแล GMO/GE ของจีน: ไทม์ไลน์และตัวเลขที่ต้องจับตา

คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งรัฐ (SSTC)
ออกกฎระเบียบ GMO ฉบับแรก เน้นความปลอดภัย
ด้านความปลอดภัยในการวิจัยและพัฒนา

มีการประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์การจัดการ
ความปลอดภัยพันธุวิศวกรรมทางการเกษตร
เพื่อประเมินความปลอดภัยของ GMO

คณะรัฐมนตรี (State Council)
ออกกฎระเบียบความปลอดภัย GMO
ทางการเกษตร (ทดแทนฉบับเดิม)

2536

2539

2540

2543

2544

2545

2547

กระทรวงเกษตร (MOA)* เผยแพร่กฎเกณฑ์
การจัดการความปลอดภัย
พันธุวิศวกรรมทางการเกษตร

สภาประชาชนแห่งชาติ
(National People's Congress)
ผ่านร่างกฎหมายเมล็ดพันธุ์

กระทรวงเกษตร (MOA)*
เผยแพร่มาตรการหลัก 3 ด้าน

- มาตรการประเมินความปลอดภัยของ GMO ทางการเกษตร
- มาตรการความปลอดภัย GMO ทางการเกษตรที่นำเข้า
- มาตรการฉลาก GMO ทางการเกษตร

สำนักงานกำกับดูแลตลาดรัฐ
(SAMR) ออกกฎระเบียบ

- การกำกับดูแล การตรวจสอบและ
กักกันสินค้า GM นำเข้า - ส่งออก
- การประเมินความปลอดภัย GMO
ทางการเกษตรฉบับแก้ไข
- ความปลอดภัย GMO นำเข้าฉบับแก้ไข
- การติดฉลาก GMO ทางการเกษตรฉบับแก้ไข

2559

2554

2552

2549

2548

กระทรวงเกษตร* แก้ไขกฎระเบียบ

- มาตรการประเมินความปลอดภัย GMO
ทางการเกษตร ครั้งที่ 3
- มาตรการความปลอดภัยผลิตภัณฑ์ GMO
นำเข้า ครั้งที่ 2
- มาตรการฉลาก GMO ทางการเกษตร
ครั้งที่ 2
- กฎระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการ
ความปลอดภัยของ GMO ทางการเกษตร

2560

แก้ไขกฎระเบียบว่าด้วยมาตรการ
ประเมินความปลอดภัย GMO
ทางการเกษตร ครั้งที่ 2

คณะรัฐมนตรี ได้แก้ไขกฎระเบียบ
ว่าด้วยมาตรการประเมินความปลอดภัย
GMO ทางการเกษตร

สภาประชาชนแห่งชาติ ออกกฎหมาย
ความปลอดภัยอาหาร ซึ่งเป็นกฎหมาย
ระดับชาติฉบับแรกที่กล่าวถึง
ความปลอดภัยอาหาร GMO ในจีน

กระทรวงเกษตร*
ออกมาตรการอนุญาตแปรรูป
ผลิตภัณฑ์ GMO

จีนเข้าร่วมพิธีสารคาร์ตาเฮนา
ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้
อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

กระทรวงเกษตรแก้ไขกฎระเบียบ

- มาตรการประเมินความปลอดภัย GMO ทางการเกษตร ครั้งที่ 4
- มาตรการตรวจสอบและอนุมัติพันธุ์พืชหลัก
- มาตรการออกใบอนุญาตและดำเนินการด้านเมล็ดพันธุ์พืช
- ระบบการตั้งชื่อพันธุ์พืชเกษตร

2565

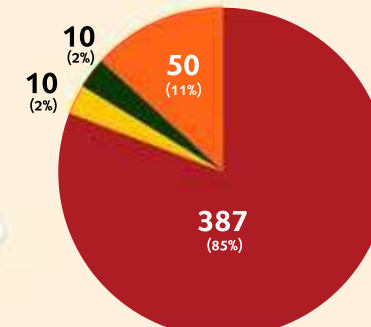
2565

2561

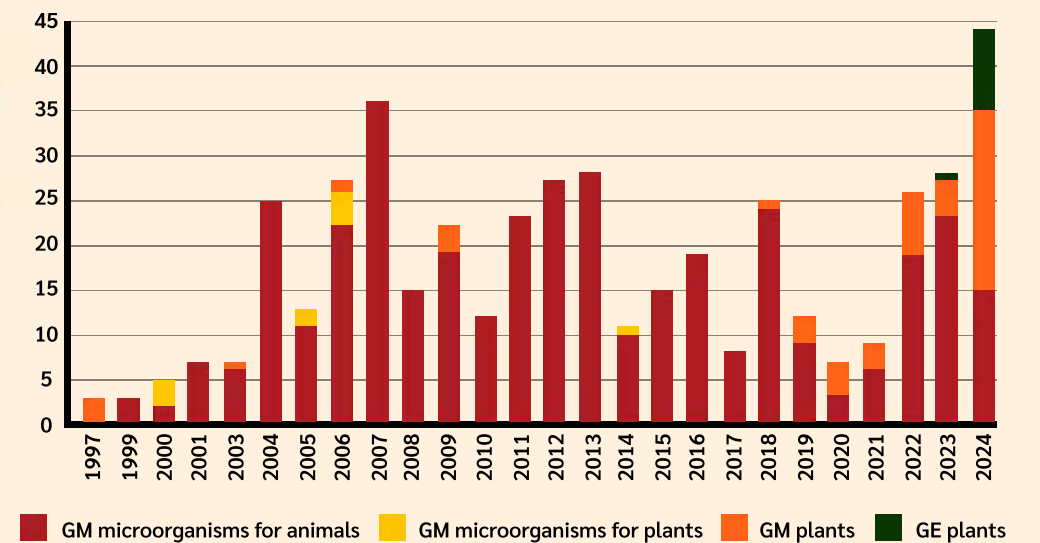
SAMR แก้ไขกฎระเบียบ

การกำกับดูแล การตรวจสอบและกักกันสินค้า
GM นำเข้า - ส่งออก ครั้งที่ 1 2 และ 3

MARA ออกแนวทางการประเมิน
ความปลอดภัยของพืชผ่านการตัดแต่งยีน
เพื่อการเกษตร (Gene-edited plants)

จำนวน GM และ GE ทางการเกษตร ที่ได้รับใบรับรองความปลอดภัยทางชีวภาพในจีน

- 2536 - 2543 ช่วงบุกเบิก
- 2544 - 2553 ช่วงพัฒนา
- 2554 - 2563 ช่วงยกระดับ
- 2564 - ปัจจุบัน ช่วงสมัยใหม่

*กระทรวงเกษตร (MOA) ภายหลังเปลี่ยนเป็น MARA ในปี 2561

พัฒนาการด้านการวิจัยและพัฒนา

การวิจัย GMO เป็นเรื่องยุทธศาสตร์มากกว่าเรื่องเทคโนโลยีล้วน ๆ แรงขับเคลื่อนหลักคือความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางชีวภาพ และการแข่งขันเชิงอุตสาหกรรม จีนไม่ได้ทำให้คนรัก GMO ก่อน แต่ทำให้เทคโนโลยีตอบโจทย์ปัญหาจริงให้ได้ก่อน ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้น ตลาดและทัศนคติของสังคมจะขยับตามทีหลัง

จีนรับคำขอประเมินความปลอดภัยครั้งแรกเมื่อ ปี 2540 มีพืช GM 8 ชนิดที่ได้รับการรับรองความปลอดภัย (ฝ่ายมะละกอ เปตุนี [Petunia sp.] พริกหวาน มะเขือเทศ ข้าว ข้าวโพด และถั่วเหลือง) แต่ปลูกแพร่หลายจริงเพียงฝ่าย Bt (พันธุ์ฝ้ายที่ตัดแต่งเพื่อให้ยีนต้านทานแมลง *B. thuringiensis*) และมะละกอด้านไวรัส

การวิจัยเป็นระบบ นำไปสู่การสะสมคลังนวัตกรรม

ข้อมูลของ MARA ระบุว่าช่วงปี 2540 - 2567 จีนออกใบรับรองความปลอดภัยรวม 457 รายการ (ทั้ง GM และ GE) แสดงให้เห็นว่าจีนมีการสะสมองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา คำถามที่ตามมาคือ จีนจะเปลี่ยนจากประเทศที่ตีพิมพ์งานวิจัยเก่ง ไปสู่ประเทศผู้ผลิตในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ถ้าใช่ เราจะเห็นสัญญาณได้จากข้อมูลการขออนุญาต และบทบาทของรัฐที่เริ่มย้ายจากการอนุญาตไปสู่การลงมือในพื้นที่

ในภาพรวมสถาบันวิจัยของจีนเป็นผู้ยื่นขออนุญาตจำนวนมากที่สุด (ราว 55%) และภาครัฐก็มีสัดส่วนรองลงมา (ราว 38%) อย่างไรก็ตาม หากมองในรายละเอียด การขออนุญาตก่อน ปี 2553 จำกัดอยู่แค่ที่เป็นของสถาบันวิจัย ในขณะที่บริษัทเอกชนเพิ่งจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการขออนุญาตในปี 2554 และกลายเป็นกลุ่มที่มีบทบาทหลักในการขออนุญาตตั้งแต่ช่วงปี 2563 เป็นต้นมา เป็นสัญญาณว่าจีนกำลังย้ายจากยุควิจัยเพื่อความรู้ ไปสู่ยุควิจัยเพื่อการผลิตและตลาด

โครงการนำร่องถั่วเหลืองและข้าวโพด GMO

หากมองจากมุมมองความมั่นคงทางอาหาร ข้าวโพดและถั่วเหลืองคือสมรภูมิสำคัญที่สุดของจีน เพราะเชื่อมโยงโดยตรงกับอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และเป็นจุดที่มีแรงกดดันในการนำเข้าอย่างชัดเจน ปลายปี 2562 จีนดำเนินการเป็นรูปธรรมด้วยการออกไปรับรองความปลอดภัยเพื่อการผลิตและการนำไปใช้ให้กับข้าวโพดต้านทานแมลงและสารกำจัดวัชพืช (DBN9936 และ Ruifeng125) และถั่วเหลืองต้านทานสารกำจัดวัชพืช (SHZD3201) โดยหลังจากนั้นยังมีการอนุญาตตามมาอีกหลายรายการ

ในปี 2564 MARA ได้ทำโครงการปลูกข้าวโพดและถั่วเหลืองนำร่อง (pilot planting) โดยออกแบบเป็น 3 ชั้นในระยะเวลา 3 ปี ขยายสเกลจากการควบคุมเข้มในปีแรกไปสู่ผู้ปลูกรายใหญ่บางกลุ่ม และไปสู่พื้นที่ผลิตหลักในหลายมณฑล หัวใจของ pilot ไม่ได้มีแค่การวัดผลผลิต แต่รวมถึงการวางระบบบริหารจัดการ และเทคโนโลยีสนับสนุนการผลิตเพื่อไปสู่วิสัยทัศน์ “เกษตรกรปลูก รู้กำกับ บริษัทผลัดกัน”

ผลจากโครงการนำร่องแสดงให้เห็นว่าข้าวโพด GM มีประสิทธิภาพการควบคุม ต่อแมลงศัตรูพืชกลุ่มผีเสื้อ เช่น หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (*Spodoptera frugiperda*) มากกว่า 90% เหนือกว่าการพ่นสารกำจัดแมลง 2 ครั้ง ในข้าวโพดพันธุ์ทั่วไป การปลูกถั่วเหลือง GM ที่มีการฉีด Glyphosate ก็มีประสิทธิภาพในการควบคุมวัชพืชมากกว่า 95% ซึ่งมากกว่าการใช้สารกำจัดวัชพืชแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ผลผลิตโดยเฉลี่ยของข้าวโพดและถั่วเหลือง GM เพิ่มขึ้น 8.9% และ 8.8% ตามลำดับ

ในระหว่างช่วงที่มีการทำ pilot planting นี้ MARA ยังได้ ทบทวนและยกเลิกระเบียบกว่า 20 ฉบับ ในปี 2565 ได้ออก ระเบียบใหม่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสารกำจัดวัชพืชสำหรับ ใช้กับพืช GM และมาตรฐานการอนุญาตข้าวโพดและถั่วเหลือง GM และปลายปี 2566 MARA ก็ได้อนุญาตข้าวโพด GM 37 รายการและถั่วเหลือง GM 14 รายการ

งานวิจัยจากทบสนับสนุนของ National Natural Science Foundation of China คาดการณ์ว่า ในปี 2567 การเพาะปลูก ข้าวโพด GM ในจีนจะถึงระดับ 10 – 15 ล้านหมู่^[3] และใน สามปีจะขยายเป็น 80-100 ล้านหมู่ ส่วนถั่วเหลืองจะมีขนาด 0.6 ล้านหมู่ในกรอบเวลาเดียวกัน หากเปรียบเทียบกับเมื่อ คราวที่บราซิลอนุญาตเพาะปลูกในปี 2549 โดยมีอัตราการ ขยายตัวในระยะ 5 ปีที่ 90% การเพาะปลูกข้าวโพดและ ถั่วเหลือง GM ของจีน อาจไปถึง 581 ล้านหมู่และ 139 ล้านหมู่ ตามลำดับ (เทียบให้เห็นภาพ ไทยมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด รวมประมาณ 147,727,451 ไร่ คิดเป็นประมาณ 355 ล้านหมู่)

ปริมาณการผลิตข้างต้น จะสร้างผลกระทบสำคัญต่อการ ผลิตและการค้าอาหารของจีนและทั่วโลก ภูมิทัศน์การแข่งขัน และการเมืองที่เกี่ยวข้องอาจจะเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงจากการ ผลิตของจีน ในระดับที่ไม่ต่างจากผลกระทบในอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และแร่หายากที่เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน จีนอาจ กลายเป็นผู้ผลิตพืช GM อันดับสามของโลก รองจากสหรัฐฯ และบราซิล และหากผลผลิตเพิ่มขึ้น 10% จีนจะมีผลผลิต ข้าวโพดเพิ่มขึ้น 27.72 ล้านตัน และถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น 2.03 ล้านตัน ในท้ายที่สุด จีนจะมีการนำเข้าถั่วเหลืองลดลงและ อาจจะไม่ใช่ผู้นำเข้าข้าวโพดอีกต่อไปก็ได้

[3] หมู่ (亩, mǔ) เป็นหน่วยวัดขนาดพื้นที่ของจีน 1 หมู่มีขนาดประมาณ 0.4167 ไร่

พัฒนาการด้านนโยบาย ในมุมการเมืองและสังคม

ถ้า R&D คือเครื่องยนต์ของ GMO จีน การเมืองและสังคม ก็คือเกียร์ที่ทำให้รถคันนี้วิ่งได้เร็วหรือช้า ประเด็นคือจีนกดดันแรงแค่ไหน ในประเทศที่ให้น้ำหนักกับเสถียรภาพและความสงบเรียบร้อยเป็นลำดับต้น ๆ

งานวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์และการเมืองชี้ว่า เสถียรภาพทางสังคมอยู่ในระดับบนสุดของความกังวลของจีน การตัดสินใจนโยบายต้องบาลานซ์ความเห็นของหลายกลุ่มจึงทำให้ที่ผ่านมามีการเดินสู่เชิงพาณิชย์ของ GM ช้ากว่า ศักยภาพจริง

ในทางปฏิบัติ จีนใช้แนวทางค่อยเป็นค่อยไป เริ่มจากพืชที่กระทบผู้บริโภคโดยตรงน้อย (พืชกินไม่ได้ เช่น ฝ้าย) ไปสู่พืชอาหารสัตว์และวัตถุดิบแปรรูป (ข้าวโพด ถั่วเหลือง) ก่อนจะขยับไปสู่พืชอาหารคน (ข้าว ข้าวสาลี) แนวคิดนี้สะท้อนว่า GMO ในจีนไม่ใช่เพียงเรื่องวิทยาศาสตร์ แต่เป็นการบริหารความกลัว และความเชื่อมั่นต่อระบบรัฐ

แรงต้านจำนวนไม่น้อยไม่ได้ถูกขับเคลื่อนด้วยหลักฐานวิทยาศาสตร์อย่างเดียว แต่ถูกผลักดันด้วยอารมณ์ ความไม่ไว้วางใจ และเรื่องเล่าในสื่อสังคม งานวิจัยด้านการเมืองของ GMO จีนชี้ว่า พื้นที่โซเชียลมีเดียเป็นสนามที่ทำให้ความกลัววิ่งนำ ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การรณรงค์ต่อต้านตั้งอยู่บนแนวทางครึ่งจริงครึ่งหลอก ความเสี่ยงเชิงคาดเดา และการปลุกปั่นความกลัว

ความกลัวในจีนมี 3 เรื่องใหญ่ ๆ คือ (1) เรื่อง Food safety เหตุการณ์ด้านความปลอดภัยอาหารในอดีตทำให้ผู้บริโภคไวต่อความเสี่ยง (2) สิทธิในการรู้และเลือก หรือกล่าวอีกอย่างคือไม่ใช่การกลัวว่าเทคโนโลยีปลอดภัยไหม แต่กลัวว่ารัฐคุมได้จริงไหม และ (3) ทฤษฎีสมคบคิด ว่า GMO เป็นช่องทางให้ตะวันตกคุกคามความมั่นคงอาหารจีน ซึ่งงานวิจัยชี้ว่ามีผู้บริโภคจำนวนมากเชื่อข้อมูลผิดลักษณะนี้ ผลคือความสนใจถูกดึงออกจากการถกเถียงบนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์

นโยบายระยะหลัง

อย่างไรก็ดี ระยะหลังจีนเริ่มส่งสัญญาณชัดเจนว่าต้องเดินหน้าในเรื่องเหล่านี้ เพราะโจทย์ความมั่นคงอาหารและความสามารถในการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีชุดนโยบายที่สำคัญ ได้แก่

- ปี 2565 คณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ (National Development and Reform Commission : NDRC) ออก “14th Five-Year Plan for Bioeconomic Development” ซึ่งถือเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพระยะ 5 ปี ฉบับแรกของจีน
- ปี 2566 MARA ออก “Implementation Plan Outlining the Key Initiatives for Comprehensively Advancing Rural Vitalization of 2023” ซึ่งเน้นการผลักดันโครงการระดับชาติ
- ปี 2567 เอกสารหมายเลข 1 (Central Document No. 1) ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญแรกสุดที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนและคณะรัฐมนตรีออกทุกปี ก็ได้เสนอให้เร่งการขยายและการทำให้เป็นอุตสาหกรรมของเรื่องชีววิทยาการปรับปรุงพันธุ์ (biological breeding)
- ปี 2568 เอกสารหมายเลข 1 ฉบับล่าสุด ก็ยังเน้นย้ำการทำให้เป็นอุตสาหกรรม โฟกัสข้าวโพดและถั่วเหลืองในฐานะความมั่นคง (รวมถึง feed security)

นั่นหมายความว่า ในอนาคตอันไม่ไกลจากนี้ ถึงแม้จะมีความกังวลในสังคม แต่ก็มีสัญญาณเชิงนโยบายที่โอกาสที่จีนจะผลักดันการผลิตพืช GMO มีน้ำหนักมากขึ้น (รวมถึง GE ด้วย) ตามที่เพิ่งมีออกเป็นกฎหมายเมื่อปี 2564) จีนให้ความสำคัญกับความเสี่ยงทางสังคมก็จริง แต่คงไม่ได้รอให้ทุกคนรัก GMO ก่อน สิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นคือรัฐใช้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นตัวขับเคลื่อน และเมื่อเงื่อนไขทางการเมืองและสังคมพร้อมแล้ว ก็อาจเร่งเครื่องแบบก้าวกระโดด

จีนเป็นประเทศใหญ่ และทุกการขยับมักสะท้อนถึงไทยเสมอ ดังนั้นคำถามของไทยไม่ควรจบแค่เราเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับเทคโนโลยี แต่ต้องตอบให้ได้ว่าเราจะรับมือผลกระทบอย่างไร ตั้งแต่การแข่งขันด้านต้นทุนการผลิต การไหลของวัตถุดิบอาหารสัตว์และสินค้าทุติยภูมิ ไปจนถึงการค่าบริการและห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง ไทยจึงควรเริ่มตั้งโจทย์ตั้งแต่วันนี้และเตรียมทางเลือกเชิงนโยบายไว้ล่วงหน้า เพราะเรื่องแบบนี้เป็นเกมระยะยาว ถ้ารอให้ปัญหาโผล่แล้วค่อยวิ่งดับไฟ เราจะไม่วินตามทัน

อ้างอิง

1. Sun, M., Li, S., Yang, W., Zhao, B., Wang, Y., & Liu, X. (2024). Commercial genetically modified corn and soybean are poised following pilot planting in China. *Molecular Plant*, 17, 519–521. <https://doi.org/10.1016/j.molp.2024.03.005>
2. Liang, J., Yang, X., Jiao, Y., Wang, D., Zhao, Q., Sun, Y., Li, Y., & Wu, K. (2022). The evolution of China's regulation of agricultural biotechnology. *aBIOTECH*, 3, 237–249. <https://doi.org/10.1007/s42994-022-00086-1>
3. Xiao, Z., & Kerr, W. A. (2022). The political economy of China's GMO commercialization dilemma. *Food and Energy Security*, 11, e409. <https://doi.org/10.1002/fes3.409>
4. Liang, J., et al. (2025). Agricultural biotechnology in China: product development, commercialization, and perspectives. *aBIOTECH*, 6, 284–310. <https://doi.org/10.1007/s42994-025-00209-4>
5. USDA Foreign Agricultural Service (FAS). (2025, March 17). Number One Document Provides Beijing's Thoughts and Highlights Food Security and Rural Reform (GAIN Report No. CH2025-0048). Beijing: USDA FAS.

ข่าวสั้น ทันโลก!!

แคลิฟอร์เนียออกกฎให้ร้านอาหารรายใหญ่
แจ้งสารก่อภูมิแพ้ในเมนู เริ่มปี 2568

ญี่ปุ่นแก้ไขข้อกำหนดสำหรับการแจ้งข้อมูล
การนำเข้าสินค้าบางรายการผ่านระบบดิจิทัล

รัฐแคลิฟอร์เนีย ของสหรัฐฯ ประกาศให้ร้านอาหารภายในรัฐ
ต้องระบุสารก่อภูมิแพ้สำคัญในเมนูอาหาร โดยจะมีผลบังคับ
ใช้วันที่ 1 กรกฎาคม 2569 นอกจากนี้ยังกำหนดให้บุคลากร
ในสถานประกอบการต้องมีความรู้เกี่ยวกับสารก่อภูมิแพ้ใน
หลักในอาหาร ลักษณะการแพ้ รวมถึงต้องมีการฝึกอบรม
พนักงานจากศูนย์ฝึกอบรมที่กำหนด

โดยร้านอาหารที่มี 20 สาขาขึ้นไป และทำธุรกิจภายใต้ชื่อ
เดียวกัน และมีรายการอาหารเหมือนกัน ต้องเปิดเผยข้อมูล
ตามที่ระบุไว้ผ่านการแจ้งสารก่อภูมิแพ้หลักในเมนูอาหาร
เป็นลายลักษณ์อักษร ในรูปแบบเมนูโดยตรงหรือดิจิทัล โดย
ไม่มีผลบังคับใช้กับธุรกิจอาหารเคลื่อนที่หรือสถานประกอบการ
อาหารที่ไม่ถาวร

ด้านสมาคมร้านอาหารในแคลิฟอร์เนียออกมาคัดค้านระเบียบ
ดังกล่าว และกล่าวว่าข้อกำหนดนี้จะสร้างภาระต้นทุนและ
ความยุ่งยากแก่ผู้ประกอบการ แม้สมาคมพอใจที่กฎระเบียบ
ไม่ครอบคลุมร้านอาหารขนาดเล็ก แต่ยังคงแสดงความกังวลว่า
กฎหมายอาจเปิดช่องให้เกิดการฟ้องร้องเอาเปรียบต่อธุรกิจได้

กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการของญี่ปุ่น
(MHLW) ได้แก้ไขกฎระเบียบด้านสุขอนามัยอาหาร โดยอนุญาต
ให้ผู้นำเข้าสามารถแจ้งแผนการนำเข้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
สำหรับการนำเข้าอาหาร วัตถุเจือปนอาหาร และวัสดุสัมผัส
อาหาร ที่เป็นรายการนำเข้าซ้ำ ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลด
ความซับซ้อนของขั้นตอนการจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพ
ในการนำเข้าอาหารและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ตามพระราชบัญญัติสุขอนามัยอาหาร (Food Sanitation Act)
ผู้นำเข้าจะต้องแจ้งการนำเข้าเพื่อจำหน่ายหรือใช้ประกอบ
ธุรกิจกับ MHLW ทุกครั้งที่มีการนำเข้าอาหาร วัตถุเจือปนอาหาร
หรือรายการที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดฉบับแก้ไขนี้
จะอนุญาตให้ผู้นำเข้าสินค้าประเภทเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน
สามารถยื่น “แผนการนำเข้าสินค้า (import plan notification)”
แทนการแจ้งการนำเข้าสินค้าแต่ละรายการ (individual import
notifications) สำหรับการนำเข้าในแต่ละครั้ง

ก่อนหน้านี้ ญี่ปุ่นไม่มีข้อกำหนดในการใช้ระบบประมวลผล
ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการแจ้งแผนการนำเข้าสินค้าดังกล่าว
ถึงแม้ว่าการนำเข้าทั่วไปจะสามารถยื่นออนไลน์ได้แล้วก็ตาม
ซึ่งอาจก่อให้เกิดช่องว่างด้านการบริหารจัดการในกระบวนการ
นำเข้าในระบบดิจิทัล

การแก้ไขกฎระเบียบในครั้งนี้ ได้ยกเลิกข้อกำหนดดังกล่าว
โดยปัจจุบันผู้นำเข้าสามารถดำเนินการผ่านระบบประมวลผล
ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแจ้งผ่านการนำเข้าสินค้าที่เป็นรายการ
นำเข้าซ้ำ ซึ่งจะช่วยให้การยื่นแบบอิเล็กทรอนิกส์รวดเร็วและ
สะดวกขึ้น นอกจากนี้ ผู้นำเข้าต้องรายงานผลการนำเข้าสินค้า
ประจำปีต่อสำนักงานกักกันสินค้าแห่งเดียวกันที่ยื่นแผนการ
นำเข้าสินค้า ตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

ACFS **EARLY** warning

GMO

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์: 02-561-4190, 02-561-4204 โทรสาร: 02-256-4088
E-mail: acfsearlywarning@gmail.com / warning.acfs.go.th
Facebook: Early Warning เตือนภัยสินค้าเกษตร @acfsearlywarning

WEBSITE

FACEBOOK

